

Qədim İpək yolunun qovşağında yerləşən Gəncə tarixin bütün dövrlərində mədəniyyət və ticarət mərkəzi olub. Onun yalnız bir şəhər kimi mövcudluğu deyil, qonunda boya-başa çatan filosofları, şairləri, alimləri də şöhrətinə şöhrət qatıb. Böyük mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin yaşadığı dövrdə şəxlik böyük rütbə olsa da, dahi şair Gəncəni özünə təxəllüs götürüb. Bu isə yurda böyük məhəbbətdən, torpağına sıx bağlılıqdan irəli gəlir.

Nizami Gəncəvinin bugünkü həmyerliləri də bu torpağa qəlbən bağlıdır. Bunu baharın gəlişi ilə şəhərdə aparılan abadlıq, quruculuq, yaşıllaşdırma işləri də sübut etdi. Hətta martın "dəliliyi" də gəncəlilərin əlini işdən soyutmur. Onlar hər gün səhər tezdən park və xiyabanlara, küçə və prospektlərə çıxaraq şəhərin hüsnünə gözəllik qatmaqla məşğul olurlar. Çəmənlərdə bahar ətirli çiçəklərdən müxtəlif dekorasiya yaradaraq qədim şəhərə gənclik bəxş edirlər.

Gəncəyə gələn hər bir qonağa Nizamının "Xəmsə"sinə daxil olan 5 möhtəşəm kitab-abidə bələdçilik edir. 25 metr hündürlüyü və 12 metr eni olan bu kitabələri gözəl memarlıq nümunəsi olan istinad divarları və yaşıllıqlar əhatə edir. Onlar qonaqları Nizami Gəncəvinin məqbərəsinə istiqamətləndirir. Həmin ərazidə əkilən gül-çiçəklər dahi şairin ruhuna sanki bir təvəvət götürür. Tamamilə yenidən qurulan məqbərə gündüzlər qeyri-adi gözəlliyə, gecələr isə işıq selinə bürünür. Bir zamanlar "ağacitməz" deyilən bu yerlərdə indi insan öli güllərlə bəzənib.

Nizamının əsərlərinin əksi olan və "Xəmsə" personajlarından ibarət obrazları əks etdirən abidələr, süni göl, beş buta, fontanlar bu yerlərdə özə yarasıq verir. Yaxınlıqda yerləşən Nizami Gəncəvinin muzeyi isə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə tikilib. Muzeyin şairin məqbərəsinin yaxınlığında tikilməsi buraya gələnlərə həm məqbərəni ziyarət etməyə, həm də dahi Nizamının həyat və yaradıcılığı haqqında geniş məlumat əldə etməyə imkan yaradır. Muzeydə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən nəşr olunan "Xəmsə" və monoqrafiyalar, Avstriya, Rusiya, Almaniya, Böyük Britaniya milli kitabxanalarında, Misirin İskəndəriyyə kitabxanasında, Fransanın Strasburq kitabxanasında və ABŞ-nin Metropol muzeyində qorunan "Xəmsə" əlyazmalarının və miniatürələrin orijinalları və nüsxələrindən ibarət guşa yaradılmışdır.

Məqbərənin yerləşdiyi prospekt də Nizami Gəncəvinin adını daşıyır. 12 kilometr uzunluğunda olan prospekt boyunca yaşıllıqlar salınıb. Güllü-çiçəyin yaratdığı ahiəng insana könlü xoşluğu bəxş edir. Yazın gəlişi ilə əlaqədar Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyinin işçiləri hər gün burada görmək olar. Onlar böyük zövqlə çiçəklərdən gözəllik yaradırlar.

Ərazidə inşa edilən Qala Qapıları-Arxeologiya və Etnoqrafiya

"İllər boyu sən boy atdın..."

Qədim Nizami yurdu Novruzunu qarşılamağa hazırlaşır

Muzeyi Abidə-Kompleksinin ətrafı da çiçəklərə qorq olub. Çox möhtəşəm şəkildə tikilən bu abidə şəhərin 5 qapısından biri olan "Məqbərə" qapısının bərpə edilən variantıdır. Burada Azərbaycan tarixinin bütün dövrlərini əks etdirən zəngin bir muzey fəaliyyət göstərir. Adətən şəhərə gələn turistlər burada ayaq saxlayır, ətrafda yarıdan gözəllikləri seyr edirlər.

Gəncəlilərin müqəddəs məkan saydıqları Heydər Əliyev Park-Kompleksi də bu günlər yeni görkəm alır. Parkda fəaliyyət göstərən muzey və onun ətrafında əkilən gül və çiçəklərə xüsusi qayğı göstərilir, xiyaban boyu müxtəlif dekorasiyalar insanların gözünü oxşayır. Turistləri bu müqəddəs məkana cəlb edən həm də parkda yaradılmış qeyri-adi gözəlliklərdir. Gəncə Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyinin rəisi Nuruəhməd Əhmədovla söhbət zamanı dedi ki, Prezident İlham Əliyevin möcüzə adlandırıldığı bu park-kompleksi daim diqqət mərkəzində saxlayırlar. Ərazisi 450 hektar, uzunluğu 2 kilometr olan və

zəngin bitki aləminə malik Azərbaycanın ən böyük parkı gəncəlilərin Ulu Öndərə sonsuz məhəbbətinin təmsalına çevrilib. Burada yaradılmış süni gölün ətrafı həmişə qəlbəlik olur. Heydər Əliyev Park-Kompleksində əzəməti ilə illərə meydan oxuyan 3 Xan çinar var. 1980-ci ilin dekabrında Ulu Öndərin əkdüyü bu ağaclar gəncəlilərin Heydər Əliyevə olan sonsuz məhəbbətinin təzahürüdür.

Adətən yay aylarında Gəncəyə gələn turistlərin sayı hədsiz dərəcədə

doxalır. Bunu nəzərə alan Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov yazqabağı abadlıq və yenidənqurma işlərinə start verir. Bütün qüvvələr səfərbərliyə alınaraq ərazilərdə yaşıllaşdırma işlərinə başlanılır. Yaşıllıq sahələrinin artırılmasına, gül-çiçək kollarının, ağacların əkilməsinə, suvarılmasına, onlara aqrotekniki qaydalarda qulluq göstərilməsinə başlanılır. Hətta uzun illər yalnız şəhərin mərkəzi hissəsinin yaşıllığına diqqət yetirilirdisə, bir neçə ildir ki, şəhərin bütün əraziləri, küçə və prospektləri, park və xiyabanları rəngarəng çiçəklərə qorq olur. Şəhərin yaşıllığını qorumaq üçün ekzor ərazilərə su xətti çəkilmişdir. Yaşıllıqların suvarılması üçün Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyi tərəfindən xüsusi briqadalar yaradılmışdır. Onları hər gün səhər tezdən axşama kimi iş başında görmək olar.

Vətən müharibəsi dövründə gəncəlilər də torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə şəhidlər ver

mişlər. Onlar şəhər sakinlərinin qəlbində daim yaşayırlar. Xatirələrinin əbədiləşdirilməsi üçün küçələrə və təhsil aldıqları məktəblərə adları verilir, ailələrini daim şəhər rəhbərliyinin diqqətində saxlanılır. Onların uyduqları Şəhidlər xiyabanında isə daim abadlıq və quruculuq işləri aparılır.

Gəncə sürətlə inkişaf edir. Birbirinin ardınca həyat vəsiqəsi alan yeni tikililər, mansardlı binalar, qırmızı lenti kəsilən məktəblər, valideynlərin könlü rahatlığı ilə körpələrinin etibar etdikləri təmirli uşaq bağçaları, insanların böyük həvəslə dincəldikləri istirahət parkları, güllə-çiçəyə qorq olan xiyabanlar bugünkü Gəncənin simasıdır.

Şəhərdə son illər yol infrastrukturunun yenilənməsində də xeyli iş görülmüşdür. 52 küçədə genişmiqyaslı təmir-tikinti işləri həyata keçirilmiş, o cümlədən 29 küçəyə asfalt örtüyü salınıb, borta daşlar döşənmiş, 25 küçədə asfalt örtüyü təmir olunmuşdur. Bundan başqa, şəhər icra hakimiyyətinin dəstəyi ilə Kəpəz və Nizami bələdiyyələri,

habelə Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyi tərəfindən şəhər ərazisində "Abad məhəllə"lər yaradılmışdır. Həmçinin şəhərin Heydər Əliyev, Atatürk və Nizami Gəncəvi prospektlərində, 1-ci mikrorayon ərazisində və "Gülüstən" yaşayış massivində yerləşən çoxmənzilli yaşayış binalarının hündürməhəllələrə abadlıq işləri görülmüşdür. Məhəllələrə asfalt örtüyü salınıb, tamət daşlar döşənmiş, yeni bərdürlər düzülüb, işıq dayaqları quraşdırılmışdır.

Gəncə Şəhər Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyindən aldığımız məlumata görə, son bir ildə şəhər ərazisində 10 400 kvadratmetr yeni yaşıllıq zolağı salınıb. Şəhərin müxtəlif ərazilərində 7 minə yaxın Kiparis, Eldar şamı, Limontuya və Kedr ağacları, 150 minə qədər müxtəlif növ çiçək, 30 mindən çox qızılgül kolu əkilmişdir. Yaşıllaşdırma işləri bu gün də davam edir. Təkcə cari ilin yanvar və fevral aylarında şəhərin müxtəlif ərazilərində, o cümlədən magistral yolların kənarlarında ümumilikdə 500-dən çox Eldar şamı və çinar ağacı əkilib. Yaşıllıq zonalarına əkilən gül-çiçək kolları isə yazın gəlişi ərəfəsində şəhərə xüsusi gözəllik verir.

Gəncədə yazqabağı həyata keçirilən abadlıq, quruculuq və yaşıllaşdırma işlərinə şəhərdəki fəvvarələrin yenidən qurulması da əlavə edilmişdir. Müasir tələblərə cavab verməyən fəvvarələrin əsaslı təmiri yaxın vaxtlarda başa çatdırılacaqdır. İlk mərhələdə 6 böyük fəvvarənin yenilənməsinə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Belə ki, "Xan bağı"nda olan 2 fəvvarə sökülməklə yerdəki müasir standartlara cavab verən yenisi tikilir. Cavad xan küçəsində olan 2 fəvvarə isə əsaslı şəkildə təmir olunur. Bundan başqa, Gəncənin mərkəzi meydanındakı Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının qarşısındakı fəvvarələr də yenidən qurulur.

Gəncənin həmişə qəlbəlik olan Cavadxan küçəsində də genişmiqyaslı abadlıq və yenidənqurma işləri aparılır. Burada yerləşən evlərin fasadları, novdanları yuyularaq təmizlənir, daş döşmələrin təmiri ehtiyacı olan hissələri yeniləri ilə əvəz olunur, işıq dayaqlarında köhnə plafonlar LED lampaları ilə əvəzlənir, yeraltı keçidlərdə təmizlik işləri görülür, buta formalı oturaclar boyanır, ətrafındakı güllənlərə mövsümi güllər əkilir. Bundan başqa, istiqamətverici lövhələr də dəyişdirilir. Son bir neçə gündə 120 belə istiqamətverici lövhə yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

Bir sözlə, indi şəhərin hansı ərazisinə gətərsən, təmizliyin, yaşıllığın, yeniliyin şahidi olmaq mümkündür. Bu da təbii ki - bütün ölkəmiz kimi, qədim Nizami yurdu da Novruzunu qarşılamağa hazırlaşır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

